Längdföringen vid den årliga taxeringen

Av länsassessor Gustaf Åhström

Från olika håll har framställts önskemål om en sammanställning av gällande bestämmelser om längdföringen, varför här nedan lämnas en redogörelse härför. Därjämte beröres vissa praktiska spörsmål i anslutning till längdföringen.

Enligt 78 § TF åligger det taxeringsnämndens ordförande att i den utsträckning Kungl. Maj:t föreskriver ombesörja förandet av nämndens längder.

I 86 § TF anges vilka längder, som skall föras vid den årliga taxeringen. För varje lokalt taxeringsdistrikt eller, om sådant distrikt består av mer än en kommun, för varje kommun skall föras särskilda taxeringslängder, nämligen en fastighetslängd, en inkomstlängd och en förmögenhetslängd. Hos den gemensamma taxeringsnämnden skall föras särskild inkomstlängd och särskild förmögenhetslängd över taxering av sådana skattskyldiga, som skall taxeras av nämnden. Hos särskild taxeringsnämnd skall föras inkomstlängd och förmögenhetslängd särskilt för varje fögderi samt för stad med egen uppbördsförvaltning.

De beslutade taxeringarna skall införas i taxeringslängderna med angivande av taxeringens belopp samt i fråga om taxering av fastighet namnet på den, som vid taxeringsårets ingång varit ägare till fastigheten, och i fråga om annan taxering den skattskyldiges namn. I inkomstlängden skall särskilt antecknas *dels* i avseende å statlig inkomstskatt uppskattad inkomst av olika förvärvskällor, medgivet avdrag för underskott å förvärvskälla, sammanräknad nettoinkomst, medgivna allmänna avdrag som icke avser underskott å förvärvskälla, taxerad och beskattningsbar inkomst, *dels* i avseende å kommunal inkomstskatt taxerad och beskattningsbar inkomst, *dels*, till ledning för skattskyldigs påförande av skogsvårdsavgift, uppgift om de värden å skogsmark och växande skog, varå avgiften skall beräknas *och dels* beräknad taxerad inkomst enligt förordningen om statlig inkomstskatt, därest sådan inkomst uppgår till minst 1.200 kr. och icke införts på grund av den tidigare angivna föreskriften. Sistnämnda anteckning skall för skattskyldig, som taxerats enligt för gift skattskyldig gällande bestämmelser, verkställas om hans och hans makas beräknade taxerade inkomster enligt förordningen om statlig inkomstskatt sammanlagt uppgå till minst 1.200 kr.

I förmögenhetslängden antecknas yrkesbeteckning för den skattskyldige samt

---

för att en myndighet skall kunna beskyllas för detta torde väl vara lika liten som att man nu skyller handelskammaren för ett fel begånget av en auktoriserad revisor eller anser att vederbörande universitet eller högskola bär skulden för att en jurist eller civilekonom inte kan sin sak ordentligt. Enligt min mening en utopi.

Frågan om auktorisation eller annan kontroll bör under alla förhållanden bli föremål för utredning.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:15

angives den till statlig förmögenhetsskatt beskattningsbara förmögenheten.

Närmare föreskrifter om taxeringslängdernas förande har meddelats i 20 § kungörelsen med vissa föreskrifter rörande taxeringsförfarandet.

Där har bl. a. föreskrivits, att om kommun eller kommundel, för vilken särskilda taxeringslängder skall föras, omfattar flera församlingar eller delar av flera tingslag eller församlingar eller om i kommunen eller kommundelen ingår municipalsamhälle eller annat administrativt område, inom vilket menighet äger utöva beskattningsrätt, skall de inom varje församling, tingslag eller område förekommande fastigheterna ävensom de skattskyldiga, som där taxeras för inkomst eller förmögenhet, sammanföras för sig i fastighetslängden eller inkomstlängden eller förmögenhetslängden. Varje sådan avdelning skall summeras för sig. I praktiken har denna föreskrift i allmänhet lösts så, att särskild del av respektive längder upplagts för varje här avsett område.

Skall skattskyldig utgöra kommunal inkomstskatt till flera sådana delar eller områden inom kommunen, som nämnts i föregående stycke, skall de till kommunal inkomstskatt taxerade och beskattningsbara inkomsterna i sin helhet införas i inkomstlängdens avdelning för den kommundel eller det område, där taxeringen verkställes. Därjämte skall — under iakttagande av vad i 60 § kommunalskattelagen är stadgat — i inkomstlängdens anteckningskolumn angivas de delbelopp av den beskattningsbara inkomsten, som belöper på de särskilda kommundelarna eller områdena. I inkomstlängd för lokalt taxeringsdistrikt skall vidare anges de grunder, efter vilka nämnda delbelopp skall beräknas.

Från summan av den till kommunal inkomstskatt beskattningsbara inkomsten inom den kommundel eller det område, där taxeringen verkställts skall delbelopp avdragas som är att hänföra till annan kommundel eller annat område än nyss sagts, varefter delbeloppet i fråga tillägges summan av den beskattningsbara inkomsten inom den kommundel eller det område varå delbeloppet belöper.

I fråga om förandet av de olika längderna skall iakttagas bl. a. följande.

Fastighetslängden.

Varje avdelning av fastighetslängden summeras för sig. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt förändringar beträffande skatteplikt för fastighet, vilka inträffat efter taxeringen nästföregående år. Såsom ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet skall uppföras den som vederbör. Det åligger taxeringsnämndens ordförande att beträffande i fastighetslängden angivna ägare eller innehavare ävensom beträffande däri angivna bostadsadresser göra de ändringar eller kompletteringar, som kan föranledas av uppgift i särskild fastighetsdeklaration eller självdeklaration eller eljest vunnen upplysning.

Inkomstlängden.

Denna består av tre avdelningar, A, B och C. Lokal taxeringsnämnd för A-längden, särskild taxeringsnämnd B- och C-längderna.

A-längden.

Stomme upprättas av länsbyrån, eller — i fall, då länsstyrelsen förordnat, att lokal taxeringsnämnd skall verkställa taxering av allenast vissa grupper skattskyldiga — lokala skattemyndigheten.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:15

Länsstyrelsen eller den lokala skattemyndigheten (i ovan angivet fall) skall, i den mån anteckning därom inte redan skett, i anteckningskolumnen för skattskyldig, som ingått äktenskap under tiden från den 1 november till och med den 31 december året näst före beskattningsåret, anteckna uppgift dels om dagen för vigseln och dels om andra makens namn och födelsetid samt mantalsskrivningsort för beskattningsåret. Föres enligt vad därom är föreskrivet det tryckande registret för viss stad av den lokala skattemyndigheten, ankommer det alltid på denna myndighet att verkställa anteckningar i nyssnämnda avseenden.

I fögderi ankommer det på *taxeringsnämndens ordförande* att komplettera uppgifterna i kolumnerna 1 och 2, ifylla kolumnerna 3—13, 18, 19, 21 och 22 samt verkställa behöriga anteckningar i kolumn 25. Där eftertaxering skett har taxeringsnämndens ordförande att ifylla jämväl kolumnerna 14—16, 20 och 23. *Häradsskrivaren* har att ifylla uppgifterna i kolumnerna 14 och 20 ävensom att uträkna och ifylla beloppen i kolumnerna 15, 16 och 23 (utom vid eftertaxering).

I stad med egen uppbördsförvaltning ankommer det på taxeringsnämndens ordförande att med erforderligt biträde av den lokala skattemyndigheten komplettera uppgifterna i kolumnerna 1 och 2, ifylla kolumnerna 3—14 och 18—22 samt verkställa behöriga anteckningar i kolumn 25. Den lokala skattemyndigheten har att uträkna och ifylla beloppen i kolumnerna 15, 16 och 23. Då eftertaxering skett, har taxeringsnämndens ordförande att ifylla jämväl sistnämnda kolumner.

Summeringen av vederbörliga kolumner ankommer på den, som ifyllt kolumnerna.

Som bekant skall för makar, som under beskattningsåret levt tillsammans och båda haft inkomst, ortsavdrag beräknas för en var av makarna till hälften av det belopp, som tillkommmer gift skattskyldig, men om sådan del av ortsavdraget helt eller delvis ej kunnat utnyttjas å den ena makens taxerade inkomst må bristen avräknas å den andra makens taxerade inkomst. Vid längdföringen bör, om båda makarna har taxerade inkomster, som uppgår till eller överstiger halva ortsavdraget, för vardera maken införas halva ortsavdraget. Skulle emellertid den ena makens taxerade inkomst vara så låg att den ej uppgår till halva ortsavdraget, bör för denna make införas allenast så stor del av ortsavdraget, som kan utnyttjas, och återstoden tillgodoräknas den andra maken. Har i ortsgrupp 3 mannen t. ex. en vid statliga taxeringen taxerad inkomst av 8.000 kr. och hustrun endast 500 kr., bör för hustrun införas ortsavdrag med 500 kr. och för mannen införas återstoden 3.180 kr. (= 3.680 — 500 kr.).

Den taxerade inkomsten skall utföras i fulla tiotal kronor, så att överskjutande belopp, som ej uppgår till fullt tiotal kronor, bortfaller.

I kolumn 3 skall antecknas civilstånd för skattskyldig, som äger åtjuta ortsavdrag. Har ogift eller därmed likställd skattskyldig haft barn, till vilket hänsyn tagits vid bestämmande av ortsavdrag, utmärkes detta i samma kolumn (t. ex. og, b).

I anteckningskolumnen skall såsom nämnts vederbörliga anteckningar verkställas av taxeringsnämndens ordförande, t. ex.

om den skattskyldige allenast under en del av beskattningsåret varit bosatt här i riket eller här stadigvarande vistats (t. ex.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:15

”Vistats i Sverige 4 mån.” eller ”$^{4}/_{12}$ ortsavdrag”);

om äkta makar icke levt tillsammans under större delen av beskattningsåret (t. ex. ”Tax. som og”);

om vid beräkning av ortsavdrag hänsyn tagits till att den skattskyldige under beskattningsåret haft husföreståndarinna hos sig anställd (t. ex. ”Haft husförest”);

om skattskyldig flyttat till annan adress eller icke mantalsskriven skattskyldig taxerats: uppgift om adressen (t. ex. ”Adr. .....”);

om dödsbo skiftats under året näst före taxeringsåret (t. ex. ”Skiftat”);

om skattskyldig gjort sig skyldig till försummelse, varom i 39 § taxeringsförordningen förmäles (t. ex. ”39 § TF tillämplig”);

om extra avdrag skall åtnjutas på grund av väsentligen nedsatt skatteförmåga (t. ex. ”Nedsatt skatteförmåga”). Obs! Det belopp, varmed avdrag skall ske, skall angivas i kol. 13 resp. kol. 19 (t. ex. ”+ 800”).

Med hänsyn till att i år för första gången garantibelopp för fastighet skall påföras, kommer avsevärt flera personer än tidigare att taxeras enbart till kommunal inkomstskatt. Fastighetsägare, vilken är mantalsskriven i annan kommun, skall ju i den kommun där fastigheten ligger taxeras kommunalt för garantibeloppet, och det kan därför förtjäna påpekas, att skatteplikt enligt kommunalskattelagen för fysisk person, som varit bosatt här i riket under hela eller någon del av beskattningsåret, inträder *i annan kommun än hemortskommunen* då den beskattningsbara inkomsten där uppgår till minst 100 kr. För annan skattskyldig än fysisk person är skattepliktsgränsen likaledes minst 100 kr. Är alltså fysisk person eller oskift dödsbo skattskyldig till kommunal inkomstskatt i annan kommun än hemortskommunen, skall intet belopp införas i inkomstlängden, om den beskattningsbara inkomsten understiger 100 kr.

Enligt 60 § kommunalskattelagen skall — om kommun innefattar flera församlingar — *fysisk person,* som skall mantalsskrivas i någon av församlingarna, beskattas i denna församling för hela den inkomst, som enligt bestämmelserna om beskattningsort skall beskattas i kommunen. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning, då oskift dödsbo efter avliden person, som varit vid dödsfallet bosatt här i riket, skall beskattas inom kommun, som innefattar flera församlingar. Någon fördelning av inkomsten på olika församlingar behöver här icke göras. Annorlunda ställer det sig emellertid om inom en kommun finnes municipalsamhälle eller annat administrativt område (än församling), inom vilket område menighet äger utöva beskattningsrätt. Då skall vid taxering enligt kommunalskattelagen, om den skattskyldige har kommunalskattepliktig inkomst såväl inom municipalsamhället (området) som inom kommunen i övrigt, hela taxeringen införas på ett ställe men där skall i anteckningskolumnen angivas de grunder, efter vilka uträkning skall ske av de delbelopp av den beskattningsbara inkomsten, som belöper på municipalsamhället (området) resp. på kommunen. Anteckningen ankommer på taxeringsnämndens ordförande. Det åligger vidare i stad med egen uppbördsförvaltning taxeringsnämndens ordförande och i fögderi den lokala skattemyndigheten att i sådan avdelning av taxeringslängden, där införing och anteckning skett, i kol. 20 införa den till kommunal inkomstskatt beskattnings-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:15

Deklarationsblanketterna

Det är kanske inte något att stort förundra sig över, om övergången från fastighetsskatt till garantibelopp för många deklaranter tett sig komplett obegriplig. Därom vittnar den ström av förfrågningar, som forsade in de sista dagarna före den 15 februari. Man kan undra om det inte skulle blivit något klarare, om det av blanketterna mera tydligt framgått hur man skulle förfara vid deklarationen. Man kan nog befara att inte få nu skrivit fel, vilket man i så fall får hoppas att taxeringsnämnderna observerar och rättar till.

Att inkomst av enfamiljsfastighet i hemortskommunen i deklarationen där skulle tas upp till 0 vid den kommunala taxeringen upplystes den fåkunnige visserligen om i en finstilt anmärkning, men hur många deklaranter läser igenom hela blanketten med petitdelar och allt, tror blankettfabrikören? Det får nog inte anses helt uteslutet, att den ev. nettoinkomsten slunkit med även i sammanställningen till kommunal inkomstskatt, alla procentavdrag till trots. Hur skulle det vara att behålla plats på bilageblanketten för procentavdraget, så att det klart framgår, att slutresultatet kommunalt verkligen blir 0? Det kan omöjligen vara att rekommendera att leka kurragömma med deklaranterna, som vändas tillräckligt ändå i början av februari.

En annan liten "förbättring", som synes ha slagit mindre väl ut, är de små rutorna, som den omsorgsfulle deklaranten skall sätta sina kryss i. Alla är inte omsorgsfulla och sådana där små rutor skrämmer tydligen många, åtminstone om man får döma av det ofullständiga ifyllandet. Och granskaren har således uppenbart svårt att observera kryssen även då de verkligen finns där, ty antalet besvär på just denna punkt är milt talat mycket stort. Det är ont om plats på blanketten, visst är det, men ett försök att göra just det avsnittet lite begripligt skulle alldeles säkert inte hälsas med missnöje. Ty hur det är, så vill folk gärna ha sina avdrag, antingen det nu gäller resor eller barn eller något annat.

---

bara inkomsten i dess helhet samt uträkna och i kol. 25 angiva de delbelopp av den beskattningsbara inkomsten, som belöper på de särskilda kommundelarna eller områdena. Det åligger slutligen den lokala skattemyndigheten att från summan av den till kommunal inkomstskatt beskattningsbara inkomsten inom den kommundel eller det område, där taxeringen verkställts, avdraga delbelopp som antecknats såsom hänförligt till annan kommundel eller annat område, samt att därefter lägga delbeloppet till summan av den beskattningsbara inkomsten inom den kommundel eller det område, varå delbeloppet belöper.

B- och C-längderna.

Rörande längdföringen härutinnan hänvisas till anvisningarna i resp. längder.

Förmögenhetslängden.

I förmögenhetslängden bör de skattskyldiga införas i samma ordning som de upptagits i inkomstlängden. I förmögenhetslängd, som föres hos lokal taxeringsnämnd, skall dock oskifta dödsbon och familjestiftelser, i den mån de är utländska juridiska personer, föras sist; sådan grupp summeras särskilt.

Beslutade *eftertaxeringar* skall antecknas i slutet av vederbörande längder utan sammanblandning med taxeringar, som i vanlig ordning beslutas. I inkomstlängd, som upprättas för fögderi, skall eftertaxeringar i B- och C-längderna antecknas i slutet av varje för kommun upplagd avdelning. Vid eftertaxering till kommunal inkomstskatt införes den inkomst som blivit föremål för eftertaxering jämväl i anteckningskolumnen samt taxerad och beskattningsbar inkomst. Anteckning skall därjämte göras om det år, då taxeringen bort äga rum.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:15